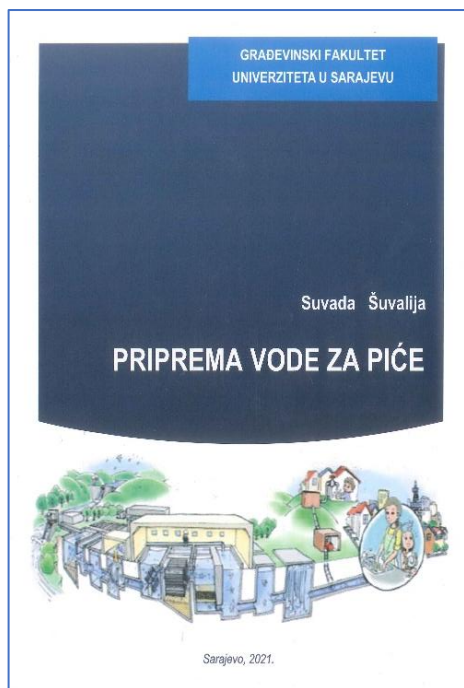

PRIPREMA VODE ZA PIĆE

Prof. dr Suvada ŠUVALIJA

Univerzitet u Sarajevu, Građevinski fakultet, 2021,
305 strana, 130 slika, 38 tabela, 61 literaturni navod

Autorica prof. dr Suvada Šuvalija omogućila je izdavanje knjige koja se bavi pripremom vode za piće. Do sada, na našim prostorima, nije se pojavila knjiga sa ovako cjelovitim i preglednim sadržajem. Knjiga (10 poglavlja, dodatni pregled upotrijebljene literature) se zasniva na dugogodišnjem eksperimentalnom i teoretskom radu autorice, provedenom na postojećim stanicama za preradu vode u BiH: “Crkvice” – Zenica i “Tilava” – Istočno Sarajevo.

U poglavlju 1. data su osnovna saznanja o vodnim resursima i njihovom značaju.

2. poglavlje posvećeno je kvalitetu vode, kao osnovi za sigurno vodosnabdijevanje. Obradeni su pokazatelji kvaliteta vode-fizičko-hemijski i biološki. Posebna pažnja posvećena je kvalitetu podzemnih i površinskih voda, najviše korištenim izvorima vode za piće.

U 3. poglavlju, posvećenom stanici / postrojenju za pripremu vode kao dijelu javnog vodosnabdijevanja, predstavljene su osnovne blok šeme procesa pripreme vode za piće koje uključuju razne tehnologije prerade. Obradene su osnove planiranja i projektovanja stanice.

Mjere koje se preduzimaju da se zaštite elementi sistema vodosnabdijevanja i održi efikasnost procesa u sklopu stanice za pripremu vode za piće, navedene su u 4. poglavlju. Obuhvaćeni su rešetke, sita, pjeskolovi, predtaloženje- diskretno taloženje bez dodatka hemikalija, flotacija, aeracija, uklanjanje plinova iz vode; ujednačenje, mjerenje i raspodjela protoka.

Osnovno o procesima koagulacije i flokulacije koji omogućuju potpomognuto taloženje i brzo filtriranje, radi bistrenja vode, dato je u 5. poglavlju. Obuhvaćeni su i elementi planiranja i projektovanja te objekti za koagulaciju i flokulaciju, uz navođenje potrebnih hemikalija.

Hemikalijama potpomognuto taloženje, zahtijevano prije procesa filtriranja, obrađeno je u 6. poglavlju. Obradeni su konvencionalni taložnici (prvenstveno pravougli i kružni taložnici). Spomenute su i savremene tehnike taloženja.

Filtriranje, kao osnovni i najbitniji proces prerade vode, obrađeno je u 7. poglavlju. Prioritet je dat brzim granularnim filtrima, dok su ostali vidovi filtriranja spomenuti. Opisana je konstrukcija i oprema filtera, drenažni sistem i filterska ispuna. Predstavljene su mehanizmi filtriranja, neophodni predtretman, princip rada i faza pranja filtera.

Dezinfekcija kao završna obavezna operacija pripreme vode za piće, a za vode dobrog kvaliteta i jedina operacija, predstavljena je u 8. poglavlju. Obuhvaćeni su zadaci dezinfekcije, sredstva za dezinfekciju, hemizam djelovanja i postupci dezinfekcije, oprema za doziranje i skladištenje hemikalija.

Dodatne operacije prerade vode za piće, namjenjene neuobičajenom zagađenju vode, obrađene su u 9. poglavlju. Tu su sadržani postupci oksidacije, sorpcije; omekšavanja, membranski procesi te osnovno o karakteristikama i zbrinjavanju otpadne vode i mulja sa postrojenja.

Modeliranje u pripremi vode za piće, danas još nedovoljno zastupljeno, obuhvaćeno je u 10. poglavlju. Ukazano je na osnovne ciljeve modeliranja, imajući u vidu zahtjeve za procese prerade. Spomenuto je i iskustvo autorice u primjeni modela Stimela okruženja u BiH.

Može se konstatovati da je autorica u potpunosti obuhvatila složenu problematiku pripreme vode za piće. Ovo djelo otvara put prenošenju vlastitih saznanja svima onima koji s bave ovom problematikom.